

SBORNÍK

ČESKOSLOVENSKÉ GEOGRAFICKÉ SPOLEČNOSTI

ROČNÍK 1987 • ČÍSLO 3 • SVAZEK 92

JAROMÍR DEMEK

K OSMDESÁTINÁM PROFESORA JANA KREJČÍHO

J. Demek: *The 80th Birthday Anniversary of Professor Jan Krejčí*. — Sborník ČSGS, 92, 3, p. 161—167 [1987]. — The outstanding Czech geographer and geomorphologist Jan Krejčí celebrated his 80th birthday anniversary on May 20, 1987. From 1931 till 1972 (with the exception of the War years) he was professor at the University of Brno. His most important scientific works are devoted to geomorphology, but he also published studies in hydrology, climatology, regional and historical geography. This article deals with the evaluation of his geomorphological studies on the background of the development of Czech as well as world geomorphology. Professor Krejčí has contributed substantially to the development of geomorphology in the field of equilibrium of geomorphic processes, slope development and structural geomorphology.

V květnu 1987 se dožil 80 let významný český geograf, univ. prof. RNDr. Jan Krejčí, DrSc. O jubilatovi a jeho díle jsme v našem časopise již několikrát psali (4, 5, 30). Jubilant je geograf širokého profilu, ale těžiště jeho vědecké práce leží v geomorfologii. K tomuto významnému životnímu jubileu prof. Krejčího se chci proto pokusit o zhodnocení jeho práce v souvislosti s vývojem naší i světové geomorfologie.

Publikovány geomorfologické studie prof. Krejčího se počítají na desítky. K zveřejněným pracím je však třeba připočítat i stovky odborných posudků, dobrozdání a vyjádření, které jubilant zpracoval pro hospodářskou praxi. Profesor Krejčí patří k těm vědcům, kteří své teoretické znalosti dovedli aplikovat při řešení problémů hospodářské výstavby.

Navíc každá z publikovaných geomorfologických studií profesora Krejčího představuje promyšlené a precizně formulované dílo, které nezdá se znamenalo mezník ve vývoji brněnské geomorfologické školy. Hodnocení jubilatovy geomorfologické tvorby tedy znamená i hodnocení významné etapy ve vývoji brněnské geomorfologické školy.

Na vývoji prof. Krejčího jako geomorfologa se projevil dva základní vlivy. Za prvé, během jeho studia na přírodovědecké fakultě univerzity v Brně to byly vlivy právě vznikající brněnské geomorfologické školy, která se koncem dvacátých let začala vytvářet pod vedením univ. prof. dr. Františka Vitáska. Jubilant se již během svého studia na přírodovědecké fakultě stal v roce 1931 asistentem oddělení a semináře pro fyzický zeměpis této fakulty, jehož ředitelem byl právě prof. Vitásek. Za druhé to byly vlivy americké geomorfologické školy. Americká geomorfologie ve srovnání s ruskou (sovětskou), francouzskou a německou ško-

lou je stále ještě velmi mladá, ale ve třicátých letech našeho století dosáhla zásluhou vynikajícího myslitele Williama Morrise Davise jednoho ze svých vědeckých vrcholů. Jubilant se s metodologií americké geomorfologické školy bezprostředně seznámil během svého pobytu ve Francii v letech 1932—1933, kdy studoval na univerzitě ve Strasbourgu u profesora dr. Henriho Bauliga. Profesor Baulig byl vynikající osobností francouzské a světové geomorfologie a přímý žák W. M. Davise.

Po svém návratu a absolvování základní vojenské služby vystoupil jubilant na III. sjezdu československých geografů v Plzni v roce 1935 s první studií podnícenou myšlenkami americké geomorfologické školy — referátem Zachované tvary starších erosičních cyklů v brněnském okolí (7).

K zesílení vlivů americké geomorfologické školy na jubilantovo geomorfologické myšlení došlo během jeho studijního pobytu na Columbia University v New Yorku od září 1936 do června 1937. Jeho školitelem byl další z vynikajících amerických geomorfologů prof. D. W. Johnson.

Výsledky svých studií prof. Krejčí zužitkoval v monografii Profil rovnováhy jako základ studia říčních teras, která vyšla v roce 1939 ve Spisech Odboru České společnosti zeměpisné v Brně (9). Okupace a následující válka podstatně omezily rozšíření a pochopení tohoto díla v kruzích našich i zahraničních geomorfologů. Přitom tato monografie je nesporně průkopnickou prací nejen v české, ale i v zahraniční geomorfologické literatuře. Teprve v šedesátých letech našeho století začali geomorfologové chápat význam rovnováhy geomorfologických pochodů. V monografii se zřetelně odráží způsob myšlení, který dnes moderně (nebo módně) nazýváme systémovým myšlením, tj. způsobem myšlení zdůrazňujícím vztahy mezi jednotlivými prvky. U vodních toků, kterými se jubilant především zabýval, jsou to zejména vazby mezi průtokem, plaveninami a splaveninami a podélným profilem vodního toku. Činnost vodních toků ovládá snaha dosáhnout a udržet rychlost, která umožňuje proudit odnést všechny materiál, který se do něho dostává (9, str. 15). Vodní tok se snaží dosáhnout profilu rovnováhy, tj. takového sklonu koryta, jenž nejlépe umožňuje tok vody a dopravu materiálu. J. Krejčí (9, str. 5) správně zdůraznil, že pojem profilu rovnováhy má pro geomorfologii neobyčejný význam, neboť jím byl zaveden exaktní empiricky ověřený fyzikální poznatek do této vědy, která je v mnohém směru odkázána pouze na teoretické úvahy. Již z těchto krátkých citací je patrný způsob myšlení autora, který se všeobecně rozšířil v geomorfologii až v šedesátých letech.

Dnes bychom řekli, že vodní tok, který dosáhl profilu rovnováhy, je systém pochodu a odezvy ve stavu stále dynamické rovnováhy a rovnováha je udržována autoregulační neboli negativní zpětnou vazbou, která funguje ve směru předcházejícím nebo redukcujícím vliv vnějších změn na systém; ten se neustále vrací k podmínkám rovnováhy (32, s. 10).

Později, v polovině sedmdesátých let, kdy se západní geomorfologie soustředila na studium vodních toků spíše jako fyzikálních systémů, vznikly otázky, jak zapadá koncepce profilu rovnováhy vodních toků do celkového pojetí postupného vývoje georeliéfu ve smyslu W. M. Davise. Západní geomorfologové jaksí pozapomněli, že ve skutečnosti je vodní tok fyzikální systém s historií (32, str. 10). Proto ve své monografii jubilant správně ukázal, že geomorfolog musí chápat nejen fyzikální a chemické zákony vývoje georeliéfu, ale i jeho změny a vývoj v průběhu času (9, str.

17—21). Je zřejmé, že prof. Krejčí svým dílem o profilu rovnováhy a vazbách ve vodních tocích (ve fluvialním systému) v prostoru a čase podstatně přispěl k teorii poznání zákonitostí vývoje georeliéfu.

Teoretické závěry z monografie (9) byly jubilentem a jeho žáky využity při geomorfologických studiích na Moravě (např. 27, 28, 29). Monografie však měla vliv i na studium fluvialních tvarů v Čechách, např. na vynikající práci Q. Záruby o terasách Vltavy (33).

Přesvědčený o správnosti své metody studia fluvialních pochodů a tvarů, zejména říčních teras, profesor Krejčí energicky šíří a obhazuje své závěry. Nevyhýbá se ani otevřeným otázkám. Navíc jubilent své žáky vždy učil, že při svobodné a čestné diskusi je možné dojít ke správným představám o složitých geomorfologických pochodech a tvarech. V roce 1961 vystoupil prof. Krejčí na sympoziu o problémech pleistocénu uspořádaném Moravským muzeem v Brně. Jeho vystoupení (19) vyvolalo kritickou odezvu (1). Po uveřejnění dalšího jubilentova článku věnovaného této problematice (25) diskuse pokračovala. Oponenti prof. Krejčímu např. vytýkali, že není s problematikou výzkumu říčních teras patřičně obeznán (2, str. 175), nebo že svoji teoretickou práci z roku 1939 (9) v praxi nikdy nepoužil (1, str. 181, 2, str. 181). Oponenti zřejmě nepochopili, že ve skutečnosti prof. Krejčí i jeho žáci ve všech svých pracích vycházeli z pojmu rovnováhy v geomorfologii, a to nejen při studiu fluvialních tvarů, ale i tvarů svahových, kryogenních a dalších. Pokud se týká přímo říčních teras, mohu jako jubilentův žák a pozdější mladší spolupracovník v národním podniku Centroprojekt potvrdit, že jubilent aplikoval svoje teoretické poznatky o profilu rovnováhy přímo v projekční práci. Za dlouhá léta činnosti v projekčních ústavech analyzoval tisíce profilů sond, příčných a podélných profilů terasami a údolními vodních toků. Technická praxe potvrdila správnost jeho závěrů a praxe — jak je známo — je konečným kritériem správnosti teorie.

Hlavní význam práce prof. Krejčího o profilu rovnováhy pak spočívá v pochopení významu rovnováhy geomorfologických pochodů ve vývoji georeliéfu. V tom svém dílem jubilent zřetelně předběhl svou dobu.

Pro obecnou teorii činnosti vodních toků má význam i stručná práce prof. Krejčího k teorii o antecedenci (8). K problémům fluvialních pochodů se jubilent znovu vrátil v roce 1983 svojí prací o poríční nivě řeky Dyje (26).

V roce 1944 v pracích Moravské přírodovědecké společnosti v Brně vyšla jedna ze základních jubilentových prací — monografie Geomorfologická analýza Zlínska (12), která se stala mezníkem ve vývoji brněnské geomorfologické školy. Na rozdíl od tehdy u nás všeobecně převládající německé geomorfologické školy autor pomocí geomorfologické analýzy studoval nejen jednotlivé tvary okolí Zlína, ale kladl hlavní důraz na vazby mezi tvary a skupinami tvarů georeliéfu. Pojem geomorfologická analýza se od té doby stal neoddělitelnou součástí brněnské geomorfologické školy. Práce je příkladem úlohy úsudku v pochodu geomorfologických výzkumů — úsudku, jehož ostrost oceňoval jubilent právě v pracích W. M. Davise a některých jeho žáků. Induktivní nebo deduktivní úsudek prof. Krejčího vychází z pozorovaných faktů, jejichž většinu získal právě při řešení praktických problémů ve zlínském prostoru (přivrtných pracích, sanaci sesuvů, ap.). Jubilent v práci pečlivě zvažuje pochody a jevy a jejich vzájemnou interakci, odstraňuje nebo překonává objevující se rozpory. Jubilent ukazuje, že geomorfologické myšlení ne-

může vycházet jen ze současných pochodů a jevů, poněvadž georeliéf studovaný geomorfology je výsledkem událostí, které probíhaly v minulosti. Autor vychází z poznatku, že je třeba stanovit etapy vývoje georeliéfu v minulosti na základě vědeckých hypotéz, které jediné umožňují vysvětlit vývoj georeliéfu jako celku. Prof. Krejčí se při vysvětlení vývoje georeliéfu Zlínska přiklonil k teorii W. M. Davise a k metodickému postupu, který vycházel z americké školy prof. D. W. Johnsona. Tento metodický postup se osvědčil a je již po dlouhá léta úspěšně používán.

Ve svých pracích věnoval prof. Krejčí značnou pozornost neotektonickým pohybům zemské kůry. Ve čtyřicátých a padesátých letech našeho století převládaly mezi geology a geografy představy o pohybech pouze velkých geologických a geomorfologických jednotek (např. České vysočiny jako celku s určitými rozdíly v jednotlivých oblastech — 2, str. 176). Jubilant však od počátku prosazoval představu o pohybech jednotlivých ker v neotektonické fázi vývoje georeliéfu ČSSR. Již v práci o geomorfologické analýze Zlínska (12) došel jubilant k závěrům o rozlámání pomiocenní paroviny na jednotlivé kry a k poznatku o tektonickém původu Fryštátské kotliny. Znovu se k otázce diferencovaného pohybu malých ker zemské kůry vrací v práci o nejmladších tektonických poruchách v údolí Dřevnice a Vsetínské Bečvy z roku 1955 (16), v které vhodně spojuje geomorfologickou analýzu s výsledky vrtného průzkumu mladých sedimentů. Při výzkumu provedeném pro nový vodovod města Gottwaldova našel jubilant doklady i o pohybech ker v jižní části Hornomoravského úvalu a v přilehlých flyšových pahorkatinách (13).

Diferencované tektonické pohyby jednotlivých ker pak prof. Krejčí podrobně zkoumal v řadě prací z okolí Brna. V roce 1952 ve své studii o jižní části Adamovské vrchoviny dokázal (15), že v okolí Brna docházelo nejen k diferencovaným pohybům ker po ústupu badenského moře, ale i ke klenbovým vyklenutím povrchu. Tento jeho závěr o významu klenbových prohnutí je v poslední době potvrzován z řady oblastí České vysočiny. Morfostrukturní analýze brněnského okolí je pak věnována rozsáhlá práce z roku 1964 (20), za niž prof. Krejčí získal vědeckou hodnost doktora věd (DrSc.). Autor podrobnou geomorfologickou analýzou dokázal, že příznačným rysem georeliéfu brněnského prostoru je střídání vyvýšenin a sníženin vzniklých diferencovanými pohyby jednotlivých — plošně poměrně málo rozsáhlých — ker. Podle autora k těmto pohybům došlo v nejmladší fázi vývoje georeliéfu až po badenu. Dnes víme, že nejpravděpodobnější příčinou vzniku tohoto svérázného georeliéfu hrástí a prolomů v brněnském prostoru je zřejmě roztažení zemské kůry. Později jubilant tuto analýzu rozšířil i na Moravský kras (23).

Neotektonické pohyby analyzoval prof. Krejčí i na Lišovském práhu v jižních Čechách (24). Lišovský práh, který se nachází mezi Českobudějovickou a Třeboňskou pánví, náleží mezi tektonicky nejpohyblivější území v Čechách. Podle jubilanta je rovněž tvořen krami, které jsou ukloněny východním směrem k Třeboňské pánvi. Autor navrhuje pro studované území, včetně obou pánví, název kerné území (24, str. 5).

Od počátku své vědecké práce v geomorfologii věnoval prof. Krejčí pozornost svahovým pohybům a vývoji svahů. Svahy jsou nejrozšířenější a současně nejdynamičtější prvek reliéfu pevnin. Jubilanta ke studiu svahů přivedly především požadavky praxe, zejména v době jeho působení v moravských flyšových Karpatech. Výsledkem těchto studií byla prů-

kopnická práce o sesuvných územích Zlínska (11), která je rozsáhle používána praxí při ochraně území i staveb proti sesuvům. Významným příspěvkem k teorii a praxi vývoje svahů je práce prof. Krejčího Příspěvek k terminologii a klasifikaci svahových pohybů z roku 1960 (17). Zatímco ve své monografii z roku 1939 (9) jubilant aplikoval princip rovnováhy na fluviaální pochody, v této práci se zabývá otázkami rovnováhy svahového systému. Klíčovým problémem, který má význam zejména pro projekční praxi, je otázka stability svahů. Autor správně spojuje pojem stabilita svahů s pojmem rovnováhy. Z pojmu rovnováha svahů pak vychází autorova originální klasifikace svahových pohybů.

Profesor Krejčí, jako většina brněnských geomorfologů, se nevyhnul přitažlivé síle Moravského krasu. Po teoretické práci o vzniku a vývoji krasu z roku 1940 (10) se vývojem krasové krajiny zabýval i při studiu geomorfologických poměrů brněnského prostoru (21, 23). V roce 1967 se pak zabýval zásadní otázkou vzniku krasových žlebů, zejména Lažáneckého žlebu v Moravském krasu. I v tomto případě spojuje vznik žlebů v Moravském krasu a sníženin v přilehlé Dražanské vrchovině s diferencovanými pohyby ker zemské kůry. Podle autora údolí Punkvy u Arnoštova, Lažánecký žleb, Jedovnická kotlina, Jedovnická sníženina a sníženiny u Račic vznikly tektonickými pohyby menších ker a představují prolomy. V současné době se hromadí stále více důkazů o tom, že protáhlé sníženiny pokládáné za říční údolí jsou ve skutečnosti tektonického původu. Na druhé straně však máme i údolí vyplněná miocenními usazeninami, a to jak vzniklá erozně před badenem, tak i tektonicky po usazení badenských sedimentů. Obecnými otázkami vývoje krasových krajín se pak prof. Krejčí zabývá v práci K otázce existence krasového cyklu (18) a přináší důležité poznatky o existenci krasové erozní základny dané úrovní krasových podzemních vod v Moravském krasu.

Na tomto místě pokládám za vhodné připomenout některé otázky týkající se obecné geomorfologické teorie. Již jsem se zmínil, že objasnit vývoj georeliéfu jako celku je možné jen na základě vědeckých hypotéz. Na rozdíl od většiny našich geomorfologů, kteří vycházeli z německé geomorfologické školy, studující jednotlivé tvary georeliéfu spíše jako izolované a unikátní formy, přiklonil se jubilant k americké škole, především k myšlenkám W. M. Davise. Americká geomorfologická škola W. M. Davise studovala georeliéf jako celek a jeho jednotlivé tvary jako části jednoho celku. Při tomto studiu využívala modely, které W. M. Davis (možná, že ne příliš šťastně) nazval geomorfologickými cykly. Modely jsou dnes považovány za důležitý prostředek geomorfologického výzkumu a nesporně pomáhají rozebrat se v podstatě geomorfologických jevů a pochodů. Na druhé straně si však geomorfologové a celkově geografové uvědomují, že zaměření na modely zhoršuje vnímání složitosti reálného světa.

Snad právě toto zaměření americké geomorfologické školy na modely způsobilo, že Davisovská geomorfologická škola měla své oponenty již v době svého vzniku. V padesátých letech byla podrobena tvrdé kritice a zejména západní geomorfologové se začali věnovat studiu geomorfologických pochodů jako fyzikálních systémů. Je však zajímavé, že v období největší kritiky davisovské geomorfologie vychází v SSSR v roce 1962 obsáhlý výběr základních prací W. M. Davise (3). Sovětská geomorfologie, která se nedala zlákat módou dynamické geomorfologie, se vždy přidržovala principů, které W. M. Davis formuloval ve známé triá-

dě „struktura—proces—čas“. V roce 1973 pak v Londýně vyšla kniha známých západních geomorfologů R. J. Chorleyho — R. P. Beckinsale a A. J. Dunna (6), jejíž rozsáhlý svazek (847 stran) je věnován hodnocení díla W. M. Davise a jeho významu pro vývoj geomorfologie. Západní geomorfologie se tak v posledních letech vrací znovu k poznání významu struktury a tektonických pochodů pro vývoj georeliéfu a třebaže s poněkud jinou terminologií i k základním myšlenkám W. M. Davise. Značnou úlohu v tomto návratu hrají i nové poznatky získané dálkovým průzkumem Země.

Je zásluhou profesora Krejčího, že učil své žáky myslet ve vazbách, pečlivě zvažovat fakta, odstraňovat a překonávat rozpory. Zejména v přednáškách aplikované geomorfologie jubilant ukazoval na význam korelačních usazenin, zvětralín a celkově pokryvných útvarů pro pochopení vývoje georeliéfu v čase. Tyto skutečnosti přispěly k tomu, že žáci prof. Krejčího bez problémů přešli do další etapy vývoje brněnské geomorfologické školy spojené s chápáním georeliéfu jako subsystému v systému fyzickogeografické a krajinné sféry a spojené s podrobným a přehledným geomorfologickým mapováním. Nejnověji známý sovětský geomorfolog M. V. Pjetrovskij ve své knize (31) věnované dílům W. M. Davise a W. Pencka dokazuje, že právě W. M. Davis vytvořil základy dnešního systémového přístupu v geomorfologii tím, že chápal georeliéf jako jeden celek. Davisovo učení není první případ v dějinách vědy, kdy po prvotním nadšení dochází k tvrdé kritice, aby se potom vědci znovu vrátili k pozitivním stránkám určitého učení.

A tak lze nyní oprávněně říci, že jubilant je příkladem strukturního geomorfologa, který svými publikacemi, posudky a expertizami pro praxi a svojí pedagogickou činností na brněnské univerzitě vykonal i z hlediska vývoje geomorfologie velký kus práce. Může se radovat z velkého počtu žáků, kteří se úspěšně prosadili v pedagogické, vědecké i praktické činnosti. Jubilant dále rozvinul brněnskou geomorfologickou školu, která je uznávána i v zahraničí. Do dalších let mu přeji hodně zdraví a další vědecké úspěchy.

L i t e r a t u r a :

1. BALATKA, B. — SLÁDEK J.: K metodice výzkumu říčních teras. Sborník ČSZ, 68, Praha, Academia 1963, č. 2, str. 180—181.
2. BALATKA, B. — SLÁDEK, J.: Poznámky ke genezi a systému říčních teras v Čechách. Geografický časopis, 26, Bratislava, VSAV 1974, č. 2, str. 175—182.
3. DAVIS, W. M.: Geomorfologičeskije očerki. Izdatelstvo Innostranoj Literatury. Moskva 1962, 455 str.
4. DEMEK, J.: Univ. prof. dr. Jan Krejčí sedmdesátníkem. Sborník ČSZ, 82, Praha, Academia 1977, č. 3, str. 239—241.
5. DEMEK, J.: Univ. prof. RNDr. Jan Krejčí, DrSc., pětasedmdesátníkem. Sborník ČSGS, 87, Praha, Academia 1982, č. 2, str. 128—131.
6. CHORLEY, R. J. — BECKINSALE, R. P. — DUNN, A. J.: The History of Landforms or the Development of Geomorphology. Volume 2: The Life and Work of W. M. Davis. London, Methuen and Co. 1973, 874 str.
7. KREJČÍ, J.: Zachované tvary starších erosičních cyklů v brněnském okolí. Zvl. otisk ze Sborníku III. sjezdu čs. geografů v Plzni 1935, Plzeň 1935, str. 91—94.
8. KREJČÍ, J.: Několik poznámek k teorii o antecedenci. Sborník ČSZ, 42, Praha 1936, č. 2, str. 13—17.
9. KREJČÍ, J.: Profil rovnováhy jakožto základ studia říčních teras. Spisy Odboru České společnosti zeměpisné v Brně, řada A, č. 5, Brno 1939, nákladem vlastním, str. 1—144.

10. KREJČÍ, J.: Vznik a vývoj krasu. Výběr, roč. roč. 1940, Zlín 1940.
11. KREJČÍ, J.: Sesuvná území na Zlínsku, Práce Moravské přírodovědecké společnosti, sv. XV, spis 10, sign. 156, Brno, Morava 1943, 22 str.
12. KREJČÍ, J.: Geomorfologická analýza Zlínska. Práce Moravské přírodovědné společnosti, sv. XVI., spis 2, sign. 160, Brno, Morava 1944, 22 str.
13. KREJČÍ, J.: Hydrologický výzkum pro nový vodovod města Zlína u Tlumačova. Geographica Slovaca I., Bratislava, 1949, str. 103—130.
14. KREJČÍ, J.: Nové poznatky o geomorfologii Moravy a Slezska. Sborník ČSZ, 56. Praha, Přírodovědecké nakladatelství 1951, str. 45—55.
15. KREJČÍ, J.: Příspěvek k otázce předmiocenního reliéfu v brněnském okolí. Sborník ČSZ, 57, Praha, Přírodovědecké nakladatelství, 1952, str. 54—59.
16. KREJČÍ, J.: Nejmladší tektonické poruchy v údolí Dřevnice a Vsetínské Bečvy. Práce Brněnské základny Československé akademie věd, 27, Praha, NČSAV 1955, seš. 2, str. 73—92.
17. KREJČÍ, J.: Příspěvek k terminologii a klasifikaci svahových pochodů. Geografický časopis, 12, Bratislava, VSAV, 1960, č. 1, str. 8—37.
18. KREJČÍ, J.: K otázce existence krasového cyklu. Sborník ČSZ, 65, Praha, NČSAV 1960, č. 4, str. 315—325.
19. KREJČÍ, J.: K metodice výzkumů říčních teras. Symposion o problémech pleistocénu. Anthropos N. S. 14, Brno, Moravské muzeum 1961, str. 97—105.
20. KREJČÍ, J.: Reliéf brněnského prostoru. Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Purkynianae Brunensis 5, spis 4, Geographia 1, Praha, SPN 1964, 123 str. + přílohy.
21. KREJČÍ, J.: Das Relief des Brünner Raumes. Acta Universitatis Carolinae, 2, n. 1, Geographica, Praha, UK 1967, str. 99—116.
22. KREJČÍ, J.: Problém Lažaneckého žlebu v Moravském krasu. Geografický časopis 19, Bratislava, VSAV, 1967, č. 3, str. 177—192.
23. KREJČÍ, J.: Das Relief der weiteren Umgebung von Brünn und seine Entwicklung mit besonderer Berücksichtigung des Mährischen Karstes. Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft 110, Wien 1968, Heft 1, str. 38—54.
24. KREJČÍ, J.: Lišovský práh. Sborník ČSZ, 77, Praha NČSAV 1972, č. 1, str. 1—12.
25. KREJČÍ, J.: Příspěvek k problematice vzniku pleistocenních říčních teras v Československu. Geografický časopis, 25, Bratislava VSAV 1973, č. 2, str. 97—111.
26. KREJČÍ, J.: K otázce stáří náplavů v nivě Dyje u Břeclavi. Sborník ČSGS, 88, Praha, Academia 1983, č. 2, str. 97—106.
27. MICHÁLEK, R.: Geomorfologické poměry povodí horní Odry v oderských vrších. Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 17, str. 532—541, 18, str. 126—148, Opava 1956—1957.
28. MUTHSAM, O. — VILŠER, M.: Předběžná zpráva o geomorfologickém výzkumu povodí Moravice. Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 11, Opava 1950, str. 273—274.
29. NETOPIL, R.: Dosavadní výsledky geomorfologického výzkumu povodí Oslavy. Sborník ČSZ, 56, Praha, Přírodovědecké nakladatelství 1951, str. 57—71.
30. NETOPIL, R.: Prof. Dr. J. Krejčí šedesátiletý. Sborník ČSZ, 72, Praha, NČSAV 1967, č. 3, str. 253—255.
31. PJOTROVSKIJ, M. V.: K poznání zákonů Zemli. Moskva, Mysl, 158 str.
32. SCHUMM, S. A.: The Fluvial System. A Willey-Interscience Publication. New York, J. Wiley and Sons 1977, 338 str.
33. ZÁRUBA (PFEFFERMANN), Q.: Podélný profil vltavskými terasami mezi Kamýkem a Veltrusy. Rozpravy České akademie věd, II. tř., roč. 52, Praha 1942, č. 9, 39 str.

(Pracoviště autora: katedra geografie a didaktiky geografie, přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Leninova 26, 771 46 Olomouc.)

Došlo do redakce 28. 11. 1986.